

Dominika Výrosteková

Modálne slovesne vazby v španielčine a ich ekvivalenty v češtine a slovenčine

Posudek vedoucí bakalářské práce

Předkládaná práce se zabývá problematikou španělských modálních sloves *poder, deber (de), tener que, haber que* a *haber de*. Autorka k problematice přistupuje po vzoru španělských lingvistů a uvedené konstrukce chápe jako slovesné opisné vazby s modálním významem. Cílem práce je popis jednotlivých konstrukcí a dále analýza jejich možných překladů do češtiny a slovenštiny.

V úvodní části autorka nejprve seznamuje čtenáře s obecnou problematikou slovesných perifrází ve španělštině, následně blíže vymezuje konkrétní skupinu vazeb, která je předmětem jejího zájmu. Analýza provedená z hlediska jejich místa mezi slovesnými opisnými vazbami je dle mého názoru přínosná, neboť umožňuje autorce poukázat rozdíly v chápání těchto konstrukcí ve španělštině a v češtině (slovenštině), kde se v souvislosti s nimi hovoří o modálních slovesech. V této části práce se autorka primárně opírá o práci Leonarda Gómeze Torrega, jehož teorii se snaží propojovat s pojetím dalších autorů (zejména RAE a dvojice Zavadil – Čermák). S potěšením mohu konstatovat, že navzdory tomu, že dané téma je poměrně obtížné, autorka ve svých komentářích nijak výrazně nezkresluje realitu a nedopouští se nemístného zjednodušování. Na druhé straně je možná škoda, že se nepokusila seznámit i s jinými pracemi, které se týkají slovesných opisných vazeb nebo modality.

Na závěr teoretické části seznamuje autorka stručně čtenáře s problematikou modálních sloves v češtině a ve slovenštině. Oceňuji, že se snaží české a slovenské pojetí porovnat s přístupem Gómeze Torrega, přičemž její postřehy jsou výstižné a dobře formulované.

Druhá část práce je zaměřena prakticky a obsahuje rozsáhlou korpusovou analýzu provedenou na paralelním korpusu *InterCorp*. Autorčiným cílem je prozkoumat české a slovenské překlady výše uvedených sloves, a představit tak možnosti, jimiž mohou tyto jazyky reflektovat významové rozdíly rozpoznatelné ve španělštině. Celá tato část svědčí o trpělivé práci s jazykovým materiálem, kladně bych se chtěla vyjádřit i k tomu, že si autorka před samotnou analýzou dobře rozmyslela, jaké zdroje zařadí do subkorpusu, s nímž bude pracovat, a jaké nikoli, přičemž její rozhodnutí je rozumné. Podobně považuji za dobré řešení náhodně promíchat získaný materiál, čímž bylo omezeno příliš rozsáhlé množství výsledků. Je dále dobře, že si je autorka vědoma toho, že získané vzorky mohou být do jisté míry

ovlivněny i typem textů, které tvoří korpus (beletristické texty v případě češtiny, zápisy z Evropského parlamentu v případě slovenštiny). Oceňuji také, že u všech citací uvádí odkaz na konkrétní dílo (byť by možná bylo na místě uvést také jméno překladatele).

Autorka při zkoumání českých a slovenských protějšků postupuje po jednotlivých paradigmatech a předkládá ukázky možných překladů zkoumaných konstrukcí. Dílčí postřehy, které v průběhu celé práce uvádí, jsou zajímavé a podnětné, je však velká škoda, že se jedná skutečně jen o dílčí závěry, které se týkají vždy pouze jednoho konkrétního slovesa. V práci velmi postrádám závěrečnou kapitolu, která by výsledky všech zkoumání shrnula, představila systematický přehled možných protějšků, poukázala na to, zda se překlady nějak liší v závislosti např. na slovesném způsobu či slovesném čase, v němž je zkoumané modální sloveso, případně stručně poukázala na rozdíly mezi překlady českými a slovenskými (pokud autorka nějaké objevila). Velmi stručný závěr je uveden pouze ve španělském resumé, jsem však přesvědčena, že korpusová analýza by si zasloužila komentář rozsáhlejší, který by mimo jiné prokázal, zda je autorka schopna samostatného uvažování o zkoumané problematice a určité míry zobecnění (v rámci možností studenta bakalářského programu).

Po formální stránce práce vykazuje určité nedostatky, které jsou patrně dány spěchem, s nímž autorka práci dokončovala (chybějící interpunkce, nedůsledné užívání kurzívy, mezery před interpunkčními znaménky u citací z korpusu). Chybně je v práci také uveden český infinitiv *nesmít* (správně je *nesmět*) a překlep se vyskytuje i na titulním listu práce (*románských* namísto *románských*).

Náměty k obhajobě:

- 1.) Při uvádění překladů z korpusu autorka někdy české a slovenské protějšky podtrhává, někdy jsou psány tučně, jindy nejsou zvýrazněny vůbec. Jedná se o opomenutí, nebo má toto nějaký význam?
- 2.) Slovenský a český subkorpus, které autorka použila ke svému zkoumání, jsou svým složením velmi odlišné. Do jaké míry má toto vliv na získané výsledky? Všimla si autorka v tomto směru nějakých podstatných rozdílů?

Předkládaná práce dle mého názoru splňuje požadavky kladené na absolventy bakalářského studia, doporučuji ji k obhajobě a předběžně hodnotím známkou *velmi dobře*.